

Minister Finansów

Warszawa, 20 marca 2024 roku

Sprawa: Wniosek o udzielenie wyjaśnień
Znak sprawy: DNK7.055.3.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Odpowiedź na wniosek

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na pismo z 26 lutego 2024r. nr V.511.107.2024.EG w sprawie przekazania informacji dotyczących wysyłania do podatników listów behawioralnych, przedkładam następujące wyjaśnienia.

Na wstępie chciałbym podkreślić, że zgodnie z regulacją art. 1 ust. 2 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej¹ Krajowa Administracja Skarbowa (dalej: KAS) stanowi wyspecjalizowaną administrację rządową wykonującą zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej, a także zapewniającą obsługę i wsparcie podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych oraz obsługę i wsparcie przedsiębiorcy w prawidłowym wykonywaniu obowiązków celnych.

Do zadań KAS należy m.in. realizacja dochodów z podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, zapewnienie obsługi i wsparcia podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych oraz celnych, rozpoznawanie, wykrywanie i zwalczanie przestępstw skarbowych i wykroczeń skarbowych, zapobieganie tym przestępstwom i wykroczeniom oraz ściganie ich sprawców (art. 2 ust. 1 pkt 1, 5, 13 i 15 ustawy o KAS).

¹ Ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U. z 2023 r., poz. 615 ze zm.)

Z przywołanych przepisów wynika, że Krajowa Administracja Skarbowa jest obowiązana podejmować wszelkie działania dozwolone przepisami prawa, ukierunkowane na sprawny pobór należności budżetowych, wspieranie podatników w wypełnianiu obowiązków podatkowych oraz eliminowanie zachowań niezgodnych z prawem.

Do podstawowych działań weryfikacyjnych w powyższym obszarze podejmowanych przez organy KAS należą czynności sprawdzające, kontrole podatkowe oraz kontrole celno-skarbowe. Podstawę do wszczęcia odpowiedniego rodzaju działań względem konkretnego podmiotu stanowią wyniki analizy ryzyka, czyli procesu uwzględniającego m.in. rodzaje i źródła pozyskanych informacji, rodzaj branży, historię działań podmiotu, dane teleinformatyczne oraz inne informacje mające wpływ na końcową ocenę zasadności wytypowania analizowanego podmiotu do weryfikacji.

Pisma behawioralne miały być w założeniu formą wsparcia podatników w prawidłowym wywiązywaniu się z obowiązków podatkowych, czyli działaniem do którego również ustawowo zobligowana jest KAS. Pisma te mają charakter niezobowiązujący, zawierają informację, że organ podatkowy zidentyfikował zdarzenie, które może rodzić określone skutki na gruncie prawa podatkowego. Dzięki temu podatnik może zweryfikować, czy przedstawione zdarzenie może dotyczyć jego sytuacji faktycznej i skonfrontować swoje działania z wyjaśnieniami przedstawionymi przez organ podatkowy.

Należy zauważyć, że wiele naruszeń przepisów prawa podatkowego wynika z braku świadomości podatników, że dane zdarzenie faktyczne rodzi obowiązki wynikające z regulacji prawa podatkowego. Istota korespondencji behawioralnej polega zatem na wsparciu i ukierunkowaniu podatników w prawidłowym wypełnianiu obowiązków podatkowych, co ogranicza konieczność podjęcia sformalizowanych procedur kontrolnych w tym zakresie.

W zakresie pozostałych pytań postawionych w wystąpieniu Pana Rzecznika, informuję, że pismem z 22 lutego 2024 r.² zalecono podległym urzędom wstrzymanie wysyłki pism behawioralnych do podatników, z uwagi na konieczność weryfikacji celowości i zasadności takiej formy działania organów podatkowych. Jednocześnie zobowiązano dyrektorów izb administracji skarbowej do przekazania informacji dotyczących m.in. liczby pism behawioralnych wysłanych przez podległe urzędy skarbowe po otrzymaniu zaleceń Szefa KAS z 11 grudnia 2023 r. oraz oceny ich efektywności.

Z analizy informacji i danych statystycznych przedstawionych przez dyrektorów poszczególnych izb administracji skarbowej wynika, że po otrzymaniu zaleceń z 11 grudnia 2023 r. podległe urzędy skarbowe wysłały łącznie 3639 pism behawioralnych, na które podatnicy zareagowali w 1609 przypadkach, głównie złożeniem deklaracji podatkowej lub jej korekty, czy też udzieleniem wyjaśnień w danej sprawie.

Podkreślono jednocześnie, że z uwagi na krótki czas realizowania zaleceń oraz niewielką liczbę wysłanych pism, ich ocena nie jest miarodajna. Wskazano również, że przedmiotowa korespondencja może mieć z jednej strony pozytywny wpływ na wizerunek administracji skarbowej, przyczyniać się do zmniejszenia liczby prowadzonych czynności sprawdzających i postępowań podatkowych, z drugiej

² Pismo z 22 lutego 2024r. nr DNK1.8623.2.2023

jednak, może rodzić negatywne reakcje podatników na sugestie, że w sposób nieprawidłowy realizują swoje obowiązki podatkowe.

Po dokonaniu szczegółowej analizy niniejszego zagadnienia, pismem z 11 marca 2024 r.³, odwołane zostały zalecenia dotyczące pism behawioralnych przekazane pismem z 11 grudnia 2023 r.⁴

Końcowo chciałbym zapewnić Pana Rzecznika, że dokładamy wszelkich starań, aby czynności podejmowane przez organy Krajowej Administracji Skarbowej znajdowały oparcie w obowiązujących przepisach prawa i były prowadzone z poszanowaniem obowiązujących zasad i praw podatnika.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marcin Łoboda

Podsekretarz Stanu

Szef Krajowej Administracji Skarbowej

/dokument podpisany kwalifikowanym

podpisem elektronicznym/

Załączniki 2:

- 1) pismo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z 11 grudnia 2023 r. nr DNK1.8623.2.2023
- 2) pismo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z 11 marca 2024 r. nr DNK1.8623.2.2023

Korespondencję otrzymują:

1) Adresat odpowiedź wraz załącznikami

2) a/a

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).

Klauzula informacyjna:

<https://www.gov.pl/web/kas/klauzula-przetwarzania-danych-osobowych-udostepnionych-droga-elektroniczna>

³ nr DNK1.8623.2.2023

⁴ nr DNK1.8623.2.2023